

Lov om Aldersrente.

—o—

Som det var at vente, viste det sig, at Dansk Kvindesamfund med sit Andragende om lige Ret for Mand og Kvinde i det forelagte Lovforslag om Aldersrente havde sat Fingeren paa et Punkt, som i høj Grad fortjente at fremhæves; og Spørgsmaalet gav, baade hvad Invalide- og Aldersrenten angaar, Anledning til en overmaade interessant Forhandling i Folketinget.

Folketingsmand Lou (Kons.) var den første, der rørte ved den Ulighed i Understøttelserne for Mænd og Kvinder, som findes i Lovforslagene. Han forstod ikke, at man her, hvor det gælder invalide Mænd og invalide Kvinder, og hvor det drejer sig om en Understøttelse, der ikke skal strække længere end til Livets Behov, havde kunnet sætte Skel mellem Mænd og Kvinder.

Fru E. Munch, rejste — forøvrigt uden at komme ind paa vort til Regering og Rigsdag indgivne Andragende — Kravet om, at Beløbene, der tilstaas Mænd og Kvinder, blev gjort lige store, udfra ganske lignende Motivering som i D. K.s Andragende anført.

Ikke saa snart var Fru Munch færdig med sin Tale, før Dr. Birch — hvis Ihærdighed paa vort specielle Omraade er rent ud fabelagtig — lod sin Aands Lys skinne fra Talerstolen med en ligesaa original som tiltintetgørende Protest.

Hr. Birchs Indlæg gik ud paa følgende:

Naturligvis burde de gamle, invalide, værkbrudne og uarbejdsdygtige Kvinder ogsaa i deres høje Alderdom delvis kunne leve af at være mere nøjsomme end Mænd; men dette var dog ikke Hovedsagen. Nej, almindelig Retfærdighed maatte kræve, at det Beløb, Kvinderne (altsaa alle Kvinder tilsammen) fik i Aldersrente o. s. v., ikke blev ret meget større end det Beløb, Mænd (alle Mænd tilsammen) fik udbetalt. Herefter er det klart, at den enkelte Kvinde maa have mindre end den enkelte Mand — thi der findes jo som bekendt flere Kvinder end Mænd.

Den Følelse, som Hr. B. har faaet tildelt i Stedet for Retfærdighedsans, kræver altsaa, at Kvinder skal have mindre af alle Livsfornøden-

heder end Mænd, fordi de er de fleste!

Minister Stauning mente, at de gamle aldersunderstøttede og invalide Kvinder nok kunde nøjes med mindre end Mændene, fordi de — kunde gøre rent, lave Mad og støkke Strømper, Ting, „... som en Mand maaske savner Færdighed i“.

Ministeren havde dog ikke noget imod, at Spørgsmaalet blev taget op til Overvejelse.

Hr. Hegelund-Lange fik senere Ordet og erklærede, at han stod „noget tvivlraadig“ til denne Sag. Han vilde dog paapege, at man i Tyskland havde fundet ud af, at det Minimum af Føde, som Kvinder i Gennemsnit kan nøjes med, er lavere end Mændenes gennemsnitlige Behov.

Ak ja. Med disse velsignede „Gennemsnits“-Beregninger kan man komme meget langt — i Teorien. Men hvordan vil de virke i Praksis? Jo — alle de Kvinder, hvis Behov ligger over det kvindelige Gennemsnitstal, de vil komme til at lide Savn. Maaske kan sligt passere i Tyskland; men vi vilde dog fraraade vore Politikere at forsøge at dyrke denne Gennemsnits-Kaal paa vore hjemlige Marker. Vi tror, at hverken de paagældende Politikere eller Kvinderne rigtig vilde trives derved i Længden!

Indenrigsminister Rode var af den Mening, at Kvindernes — eventuelle — Dygtighed i huslig Gerning burde have til Følge, at de skulde have mindre end Mænd, med andre Ord, som vi anførte i vort Andragende, at Samfundet har Lov til at ekspropriere Udbyttet af Kvindernes Arbejde til Fordel for Statskassen!

Ved den senere Behandling af Lovforslag om Aldersrenten fremsatte Hr. Birch — forøvrigt i Vendinger og i en Form, der efter vor Mening i en utilladelig Grad udartede i Retning af det latterlige — den Tanke, at Kvinder i deres Alderdom burde have mindre at leve af end Mænd, fordi de lever længere end Mændene.

Fru Elna Munch imødegik herefter de fra forskellig Side opstillede Argumenter mod Mænds og Kvinders Ligestilling i denne Lov og gennemgik de forskellige fremsatte Tanker om at trække Grænsen efter Køn, efter Kalorier, efter Antal, efter Levealder, efter formodet Dygtighed eller Mangel paa Dygtighed i Hus-

gerning — hvorved man forøvrigt vilde komme til at straffe Dygtigheden og Arbejdssomheden.

Indenrigsministeren hævdede i Modsætning til Fru Munch, at Kvinderne vilde blive bedre stillede end Mændene, hvis Aldersrenten blev lige stor, pegede paa Hr. Hegelund-Langes Kalorieteorier, og mente ikke, at en „nøjagtig, paa Øre udmaalt Lighed“ burde gennemføres.

Det er mærkværdigt, saa let det er at lade al smaalig Tale om „nøjagtig Lighed“ fare, naar det er Kvinderne, der skal betale Gildet. Men det er ogsaa mærkværdigt, at det kan være saa svært at faa Øjet op for, at det er et saaret Retsbegreb, som bringer Kvinderne til at reagere, naar Lovgivningsmagten — af Besparelseshensyn og de forskellige, men selve Sagen uvedkommentede Paaskud vil gøre den Efterløn eller Pension, som Samfundet erkender at skyldes alle de Borgere, der har ført et godt og nyttigt Liv, mindre for Kvinder end for Mænd.

Mod Slutningen af Forhandlingen fremstod igen Dr. Birch, som denne Gang gik alvorligt i Rette med sin kvindelige Modstander, Fru Munch, fordi hun ikke var tilstrækkeligt „gennemtrængt af Almensans“, men stadigt blot passede paa om Kvinderne fik lige saa meget som Mændene ved de forskellige Lovforslag; hun „repræsenterede noget afskyeligt“, midtpunktflyende o. s. v.

Han oplyste om, at Kvinderne havde faaet Valgret — ikke for at bruge den til at opnaa Ligestilling med Landets øvrige Borgere, nej, for at forbedre Mændene og højne det offentlige Liv.

Vi skal ikke nægte, at visse Indlæg i den førte Debat tyder paa, at dette virkelig tiltrænges, men vi maa dog mene, at Hr. B. ikke behøver at spille sine Anstrengelser paa Kvinderne med Formaninger af denne Art. Hr. B. burde sikkert selv sætte Kræfterne ind andetsteds! Han er tilbøjelig til at overse, at der gives et ganske fortrinligt Mittel mod denne „afskyelige“ Agtpaagivenhed hos Kvinderne, en Agtpaagivenhed, der altid slaar ud, naar man i Lovgivningsarbejdet vil stille Kvinder ringere end Landets mandlige Borgere. Midlet er: Lav Lovene ens for Mænd og Kvinder — hold op med denne Samling i to Grupper, hvoraf vor Gruppe paa